

NUMER MARE

CRIMEI ROMÂNE

Administrația Tipografiei Naționale Cluj

On.

Biblioteca Universității din Cluj

2 expl.
Scutit de porto

CLUJ

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . Lei 360—
Pe un jumătate an . . . . . Lei 180—
Pe 3 luni . . . . . Lei 100—

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 11.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 11

Inchinare

MOISE DODU
ANICHID TIMEJA

Morți pentru dreptate

în lupta electorală din Hunedoara, la 4 Iunie 1926.

Bine-Ai venit Majestate în Ardealul îndurerat

Sire!

În inima noastră se amestecă astăzi tragic Bucuria și Durerea. Venirea Majestății Tale pe plaiurile îndurerate ale Ardealului aduce pentru obijduitul popor de jos, o rază din seninătatea visului de mai bine.

Ardealul Te primește, Împărate, cu toată bucuria ce o poate simți astăzi inima lui largă și generoasă.

Că Ardealul are drapele negre pe case și în inimi, nu Te supăra Majestate! Coincidența a făcut ca în același timp cu Regala-Ți vizită în această provincie, un inconștient ofițer să se lase răpit de moment și să ordone salve de gloanțe în trupul descoperit al țărănilor din Hunedoara, cari n'au făcut nimic altceva decât au cerut să fie lăsați să-și îndeplinescă dreptul de vot dat de Majestatea Ta în tranșeele umede de sângele celor morți pentru Idealul național.

O coincidență simplă, o foarte simplă coincidență, a făcut ca urechea noastră să audă sonora armonie a fanfarei de bucurie în același timp cu duiosul plâns al orfanilor desnădăjduiți și cu vaețele de durere ale celor împușcați.

Nu Te supăra Majestate! Nu-ți încrunta fruntea-Ți plină de gândurile stăpânirii. Doi țărani omorâți alți zece răniți, chiar dacă vei auzi de tragedia lor, nu merită să-Ți tulbure liniștea... Gândul nostru

de cetățeni simpli se poate cobori și până la „faptele diverse” de acest fel. Pe noi ne pot întrista lucrurile asemănătoare, căci nouă nu ni se va putea spune că țărani cărora li-s'a curmat cu gloanțe, menite dușmanului, firul vieții din inima lor de cucernici supuși ai Majestății Tale, au fost niște răzvrățiți contra ordinii. Noi știm din tot ce am îndurat în timpul pregătirii exercitării dreptului de vot dat de Rege tuturor, că ei au fost martiri ai ordinii în luptă cu ilegalitatea săvârșită de cei chemați a fi apărătorii legii.

Sfetcnici cu inima minusculă îți vor spune: Nu merită țărantul român dreptul de vot. Nu știe ce să facă cu el.

Și pentru a putea stăpâni mai departe vor și însinua la timp: — Ia-l înapoi, Majestate!

Bineînțeles, toți acești cărmuitori ai poporului cari oftează nostalgic după colegiile restrânse, nu văd semnificația adâncă a celor petrecute la Hunedoara. Acolo, Majestate, n'au murit țărani pentru ca unul sau altul să fie consilier județan, cum vor cobi mulți. Au murit pentru ideea votului, liber pentru toți și pentru ideea partidului lor: partidul național.

Sire!

De câțiva ani încoace Ardealul este palmuit ca un ocnaș renitent

de către paznicii lui împietriți și fără suflet. De câțiva ani se întreabă poporul zi de zi:

— A murit dreptatea?

Și cu zilele ce trec murmurele se accentuează, durerile se înmulțesc și speranțele se ofilesc. Greutăți imense apasă umărul nostru, și bici, nu inimă de frate întâlnim la oamenii stăpânirii.

În preajma venirii Majestății Tale în Ardealul, care acum 7 ani bătea ca o singură inimă, în extaz de însuflețire, la primirea Majestății Tale, cărmuitorii au crezut de bine să întristeze inima supușilor Țai cu vestea omorârii țărănilor hunedoreni. Au crezut de bine să se amestece în bucuria zilei de azi, lacrimile amare pentru soarta noastră.

Neîndurat suflet au cărmuitorii Majestății Tale!

La înmormântarea celor omorâți nu ne-au lăsat să mergem să ne închinăm creștinește. Nu ne-au lăsat să ne trimitem durerea noastră talmăcită în frunzele verzi așezate în cunună...

E firesc Majestate, să ni-se întoarcă gândurile spre trecutul plin de amintiri dureroase.

Stăpânirea dușmană de ieri ne-a împușcat și ea frații și părinții, la Făgăraș, în Chioar, în Alba...

Dar după ce i-a omorât ne-a lăsat să ne închinăm în pace la mormântul lor...

Astăzi nu ne putem nici închina și nici nu putem să ștergem lacrimile soțiilor și mamelor nemângăiate și ale copiilor lăsați pe drumuri.

Nu te supăra Majestate!

Nu te supăra, că suntem cu inimile strânse. Nu te supăra, că suntem cu sufletele cernite... Nu te supăra, că peste văile Ardealului răsună plânsul desnădăjduit al celor rămași pe urma morților din Hunedoara... Nu te supăra, că fețele ni-s vestejite ca verdeața poartei de triumf ce te așteaptă la Cluj.

Inima noastră știe suferi mult. Sufletul nostru știe înfrunta încercările...

Suntem aceiași supuși ai Majestății Tale din 1919. Că nu avem în obraji și'n inimi fiorul bucuriei de-atunci... nu te supăra Majestate...

Ci închină-Ți genunchii Împărate, pentru cei ce au murit pentru credința lor în *deplinătatea* unui dar Regal.

Dacă haina de purpură se va murdări atingându-se de țărana udată de sângele inimei curate a țărănilor din Hunedoara, inima învelită în ea va înțelege durerea mută a celor morți...

Inima Regelui va înțelege de ce astăzi avem lacrimi în ochi și nu chiote de bucurie pe buze...

Și Regele nu se va supăra...

Chemarea Tinerimei Române

PAGINA POPORALA

Quo usque...? Până când...?

După suferințele îndurate sub jugul barbar de o dominație milenară a Maghiarilor prin jertfirea sângelui nostru am ajuns să vedem realizat idealul nostru național: Unirea tuturor Românilor. Aceasta unire proclamată de adevăratul simț național însă nici până în ziua de azi nu ne-a adus roadele ce trebuia să le aducă.

Luptele politice duse cu cea mai mare îndârjire pentru stăpânirea noastră a elementului românesc din Ardeal a pus stavilă unirei noastre sufletești, căci curentul politic pornit de la București era „ne trebuie Ardealul, dar fără Ardeleni”.

Această lozică greșită, ba chiar stupidă, propagată pe toate căile a trezit în sufletul nostru al Ardelenilor, un adevărat răsădit de indignare și un imbold nou pentru o luptă și mai inversunată.

Sub dominația de tristă memorie a Ungurilor avem un singur scop, un singur vis — desrobirea de sub jugul străinilor.

În urma evenimentelor produse de războiul mondial, acest scop l-am realizat prin jertfirea a tot ce am avut mai scump și mai drag, a tineretului nostru.

După scăparea noastră de sub jugul străin în loc de dragoste, iubire și frație, am fost tratați ca fii cei mai vitregi ai sortii, căci Tara Mamă în loc de dragoste și iubire ne-a adus numai amărăciune, suferinți noi și înjosirea noastră!

Sămânța acestei neghine apoi a adus roadele sale. Țăranul nostru amărit până în adâncul sufletului aștepta o viață mai liberă, o dezvoltare mai largă a simțului național și de dreptate. Reprezentanții noștri adevărați au fost delăturați prin uneltiri și fraude, iar voința poporului a fost nesocotită cu totul.

După căderea guvernului liberal al lui Brătianu, țăranul nostru aștepta o ușurare și legalitate, căci în sufletul lui curat credea că manifestându-și voința liber va da dovadă că voința lui nu se poate cădea în picioare de către nimeni și va putea duce înaintea Tronului durerile sale.

Această credință firmă însă s'a spulberat, căci noul guvern în frunte cu generalul Averescu și poetul Goga pentru ași putea asigura dominația moștenită de la liberali și a continua politica de distrugere a tot ce e românesc la noi, s'a făcut coadă-oelac pe lângă dușmanii noștri cei mai mari, pe lângă ungurii, săcii, sașii și șvabii, a legat cu ei înțelegeri, le-a promis cerul și pământul nostru strămoșesc pentru voturile date guvernului.

Campania electorală, decursă acum, a dat dovada cea mai bună, că tot ceace este român este una, este un întreg, care nu se poate desființa așa de ușor cum se credea.

Însă aceasta campanie electorală a mai dat și o altă dovadă, o dovadă tristă de o crimă strigătoare la cer, căci în lupta politică călcând în picioare legea morală și simțul național guvernul a dat frâu liber dușmanilor noștri pentru călcarea în picioare a tot ce e mai sfânt, mai drag pentru noi, a sentimentului nostru național.

Țăranul nostru dornic de libertatea pe care o aștepta de atâtea veacuri, este din nou delăturat cu forța de ași manifesta dorința. Jandarmii ca unelte guvernului batjocoresc, lovesc și maltratează pe țăranul nostru de dragul dușmanilor noștri, cari azi strigă în gura mare, că Țara noastră dragă este din nou a lor.

Lată urmările triste a frăului liber dat de guvern dușmanilor noștri!!!

Dușmanii noștri inversunați și atâ-

țați de cei dela putere se năpustesc din nou — și azi și mai dărz — asupra noastră, își bat joc de sentimentele noastre și toate acestea sunt tolerate de guvern numai pentru a-și câștiga majoritatea parlamentară.

Cinstea, morala și dreptatea, azi sunt numai pe hârtie, căci realitatea le-a călcat în picioare, le-a distrus și voește să le nimicească total, să le șteargă din sufletul nostru.

Măhnirea și-a ajuns culmea!!!

Până unde Domnilor dela Guvern!!!!

După ce nu va-ți știți să ponegriți,

batjocuriți și maltratați țăranul român

pentru că a voit să-și manifeste voința

sa, să-și dea votul de încredere atel-

ului pe care el crede că îl reprezintă

în parlamentul austriac al Țării, după

ce am ajuns cu adevărat străini în

țara noastră udată cu sângele nostru,

după ce ați călcat în picioare legea,

morala și sentimentele noastre, nu va

cegetați oare că urmările acestui pro-

cedeu vor fi strigătul desnădăjduit a

sufletului țăranului măhnit până în adânc?!!!!

Este posibil că de dragul câtorva trădători să fie bătuti și batjocrit țăranul care și-a vărsat sângele pentru realizarea idealului nostru?

Este posibil ca pentru voturile dușmanilor noștri să fim din nou sclavii lor?

Nu, Niciodată!!!

După ce am scuturat jugul solăviei de o mie de ani azi suntem din nou în trista situație de a ne vedea vânduți dușmanilor noștri de însuș guvernul țării noastre.

Passul făcut de guvern a dat greș, căci răsăditul dat de masele poporului a fost dovada cea mai bună și a fost o școală pentru toți demagogii, căci se cred în drept a reprezenta această țărănime oropsită, că așa nu mai merge!!!!

Cei ce au urechi să audă și cei ce au ochi să vadă!!!!

Munteanu.

„Talpra magyar, hi a Goga“

Problema minorităților etnice din România a devenit din nou de o îngrijitoare actualitate. Manifestațiile ostile ce ni s'au făcut în timpul campaniei electorale de către candidații guvernului, șovinisti, ireductibili din Brașov, Cluj, Odorheiu și alte centre au fost tot atâtea avertismente, au fost preludiile la o mare dramă ce este în devenire.

Ardealul, de pe care abia s'a ridicat ceața stăpânirii ungurești, a fost martorul unor scene odioase la adresa pământului românesc.

Steaguri tricolore maghiare conduse prin satele românești până la secția de votare, sub scutul mitralierelor și al armatei Regelui Ferdinand, au fălăit în atâtea sate abia desrobite.

La reîntorcerea în sat eroii națiunii ungurești au fost primiți cu muzici, cântece și flori, cu discursuri patetice, uitându-se de țara care îi adăpostește.

Ca în țara lui Horthy!

Românii în schimb au fost terorizați, bătuti și arestați de către oameni ca Horváth Béla și alții, nefiind îngăduiți în multe locuri nici la votare.

Nu vrem ca prin politica noastră minoritară să facem să simtă minoritățile etnice din România ideologia politică ungare din trecut față de români, dar în același timp nu putem admite, ca legăturile sufletești cu acel arbor puternic din vecinătatea noastră, în loc de o firească slăbire să fie împinse spre o permanentizare amenințătoare de către chiar guvernele românești.

Prin pactul guvernului cu minoritățile, demnitatea noastră națională a fost grav compromisă, iar drepturile de suveranitate ale Statului român, reduse în mod evident.

Chestiunea minorităților etnice dela noi nu se poate pune ca o problemă politică serioasă atâtea vreme, cât partidul maghiar face politica intereselor de moment.

Noi românii nu putem conferi drepturile de suveranitate ale Statului român, nici chiar în glumă electorală, minorităților dela noi.

Și dl O. Goga pare că a făcut o glumă de rău gust, numai să-și poată asigura acea nemernică majoritate, în virtutea căreia să poată teroriza Ardealul și pe mai departe.

Dl O. Goga știe mai bine ca oricine că dintre minoritățile fostei monarhii austro-ungare, cari s'au putut afirma ca cele mai puternice personalități etnice a fost și minoritatea românească,

cu toate acestea asuprirea noastră a fost cea mai crâncenă.

Dl O. Goga le știe toate acestea și rău face când nu-și amintește de ele.

Chestiunea naționalităților reglementată prin art. XLIV, din 1868 de către Francisc Deák a trecut în domeniul bunelor intențiuni și partidele politice din Ungaria, cari de altfel se războiau până la cutite nu se deosebiau întru nimic în asuprirea naționalităților, numai să nu compromită cu voia lor, concepția de „Stat național“ a fostei monarhii.

Drepturile de cari ne-am bucurat noi românii, sunt cunoscute.

O limbă împestrată mai auzeam în bisericuțele noastre de lemn, până în 1910—13 când s'a isgonit și de acolo. Ineolo nimic. Și orice cuvânt de protest era scump plătit.

Azi minoritățile dela noi, pe lângă drepturile de cari se bucură, ca întrebuintarea nestânjenită a limbii în școli și biserici, mai cer arborarea steagurilor naționale, întrebuintarea limbii materne în administrație, justiție și armată; partea integrantă a programului lor o formează apoi pretenția autonomiei administrative a orașelor, satelor și județelor, ca în urmă să poată cere autonomie națională, armată proprie, participarea la un guvern de coaliție cu miniștri și subsecretari de Stat minoritari, ca tendința lor de a forma Stat în Stat să fie deplin realizată.

E chestiune numai de timp — socot ele — și într'o țară unde conducătorii fac o atât de nefastă confuzie a noțiunilor politice, nimic nu e imposibil.

În 1920 ne amintim, că tocmai generalul Averescu a fost acela, care în discursul programatic, rostit în calitate de prim-ministru a contestat dreptul sașilor, de o pildă, de a forma un partid parlamentar propriu.

Atunci a negat realitatea, iar azi o exagerează în mod surprinzător.

Ciudată evoluție, chiar și pentru un creier simplu ca al dlui general Averescu.

Ce s'au schimbat partidele minoritare dela 1920 incoace? — Nimic. Sunt și azi, ca atunci simple minorități etnice cu o individualitate națională, de o implacabilă dușmănie față de Statul român, ducând veșnic o politică de capitis diminutio.

Așa sunt ungurii, așa sunt sașii și așa sunt evreii.

Sunt neșinceri, cu tainice rezerve în orice acțiune politică, neloyalii, cari în loc să caute un loc de așezare în ca-

drele noului Stat, cultivă ura șovinismului față de tot ce este românesc și propovăduiesc evanghelia șovinismului, pentru a scăpa cât mai curând dintr'o „vremelnică“ situație neplăcută.

„Mentalitatea de iobagi“ a românilor le îngăduie și aceasta.

Guvernele românești în loc să le aplice rețeta corăspunzătoare le menajează, le curtesc ca pe niște femei frumoase iar ele cad ca prostituatele în brațele fiecăruia, numai să fie plătite.

Acelaș lucru se petrece fie-că antreprenorul „idealilor naționale minoritare“ se chiamă Ungron sau Bethlen, fie că el se numește, Hans Otto Roth ori Fildermann.

Și noi, în România Mare, sub guvernul eroului dela Mărășești și al cântărețului Ardealului, am fost în timpul alegerilor sub călcăiul acestor minorități, am fost huiduiți terorizați și arestați, pe când nemernici ca Szelle Béla, au fost primiți cu arcuri de triumf și discursuri oficiale.

Dl O. Goga, care înainte de a face politică era primit și de codrii Ardealului, cu un zâmbet cald și blajin, după prăbușirea tronului său de trufie, nu se va mai bucura de prietenia acelor codri, bătrâni, cari au fost siliți să se facă ecoul dușmănoasei chemări ungurești: „Talpra magyar, hi a Goga“

P. P.

Presă și alegerile din Ardeal

Cuvântul, 30 Mai 1926.

Guvernul a obținut majorități, — dar a suferit ca și partidul tutore, — partidul liberal — o crudă decepție: partidul național din Ardeal a cărui dispariție o trambitase în cor îndreptarea și Viitorul s'a afirmat încă odată ca o realitate politică indestructibilă nici prin timp, nici prin fraudă, nici prin teroare, nici prin trădare.

Rezultatul alegerilor pentru Camera, în Ardeal, este încă odată o demințire pentru calculele d-lor Ionel Brătianu și Goga, — și chiar pentru ale altor conducători politici, — este încă odată declararea în stare de faliment a ideii politice: „Ardealul fără ardeleni.“ Ardealul are o tradiție, pe care nici alegătorii, nici jandarmii, nici armata n'o pot infrânge, — o credință pe care nici fraudă, nici teroarea n'o pot înăbuși, — o voință pe care nimic n'o poate infrânge: a partidului național.

Partidul național va reveni și în Camera aceasta, puternic reprezentat numericeste mai ales de ramura sa ardeleană.

Dar nu numărul impresionează guvernul d-lui general Averescu și pe șefii celorlalte partide, ci învățământul: Ardealul nu vrea să se știe reprezentat de alții decât de membrii partidului național. Nici fostul guvern Averescu, nici fostul guvern Brătianu n'au voit să țină seama de partidul național. Astăzi însă și d. general Averescu și d. Ionel Brătianu, — din puncte de vedere deosebite însă, își dau seama că politica izolării partidului național îndepărtează sufletul Ardealului și că un real interes politic superior stă în cealaltă politică, a „Ardealului cu ardeleni“, nu a „ardelenilor fără Ardeal“, adică nu cu d. Goga împotriva Ardealului, ci cu d. Maniu împreună cu Ardealul.

De aceea și conducătorii partidului țărănesc și-au schimbat părerea despre o fuziune cu partidul național, — și în curând vom asista la spectacolul ce nu s'ar fi putut prevedea acum o lună, de pildă, — d-nii Ionel Brătianu, generalul Averescu și I. Mihalache supralicitându-se pentru captarea partidului național.

Ardealul și Banatul românesc au votat cu partidul național!

Eu toate abuzurile administrative, eu toată teroarea deslănțită, cu toate ilegalitățile săvârșite numai 7% din 87,2%. Românii au votat cu gruparea Magyar-Sachsen-Averescu-Goldis partii!

Ardealul și Banatul românesc au votat în contra guvernului Maghiarilor, Sașilor, Rusilor și Turcilor, prezidat de eroul dela Mărești și condus de fostul poet al pătimirei naționale!!!

Județe cu majoritate maghiaro-săsească:

	locuitori români	voturile partidului național	locuitori maghiari și sași etc.	voturi grupării Magyar-Averescu-Goldis partii și Sași
1. Brașov	35'50%	37'20%	64'50%	52'00%
2. Cluj	2'60%	?	96'40%	97'00%
3. Mureș	39'90%	24'90%	60'10%	66'00%
4. Odorhei	3'90%	2'80%	96'10%	94'00%
5. Târnava-Mare	45'40%	29'10%	54'60%	65'20%
6. Timiș-Torontal	35'00%	28'90%	65'00%	50'60%
7. Treiscaune	13'90%	3'70%	86'10%	90'40%

Județe cu majoritatea românească:

8. Alba	80'50%	68'20%	19'50%	25'90%
9. Arad	61'60%	34'40%	38'40%	40'80%
10. Bihor	56'30%	44'70%	43'70%	35'90%
11. Caraș	76'30%	27'20%	23'70%	35'80%
12. Cluj	62'50%	57'20%	37'50%	32'10%
13. Făgăraș	81'95%	63'00%	18'05%	30'00%
14. Hunedoara	81'94%	71'80%	18'06%	20'90%
15. Maramureș	54'20%	50'00%	45'80%	42'00%
16. Năsăud	70'60%	24'60%	29'40%	61'00%
17. Sălaj	61'60%	49'90%	38'40%	45'10%
18. Severin	77'20%	37'00%	22'80%	42'00%
19. Satumare	54'00%	18'50%	46'00%	55'40%
20. Sibiu	64'22%	48'60%	35'78%	46'20%
21. Someș	77'30%	61'00%	22'70%	32'40%
22. Târnava-Mică	50'90%	42'70%	49'10%	53'40%
23. Turda	93'80%	46'20%	6'02%	40'10%

Din statistica de mai sus rezultă că gruparea Magyar-Averescu-Goldis partii și Sașii au câștigat majorități absolute în cele județe 7 cu majorități neromâne; iar din 16 județe cu majorități românești au câștigat majorități absolute numai în 3: Bistrița-Năsăud, Târnava-Mică și Satumare (unde partidul național nu a candidat!).

Gruparea guvernamentală a fost înfrântă de grupările din opoziție în 14 județe (din 16) cu majorități românești.

Partidul național a învins în 10 județe cu majorități românești!

Conform legii electorale antidemocratice și după o fraudă săvârșită de Comisia Centrală electorală din București (care va trebui rectificată!) Ardealul și Banatul românesc au ales:

34 deputați, dintre cari 30 al Partidului Național

2 Tărăniști și
2 Coziști.

Nici un liberal nu a fost ales în Ardeal și Banat!!

Ce este „CHEMAREA“?

„Chemarea“ a apărut prima oară în Aprilie 1926 și este organul tinerilor români — azi 560 la număr — organizați în jurul „Chemării“ către tinerimea română pentru a șterge o insultă adusă Ardealului și pentru a duce steagul național și democrat al Partidului Național la izbândă.

FRIPTURI

Știri din lumea fripturiștilor

Primim știrea, că dl Silviu Nepoțelu profesor în științele de trădare și învârtelă de chepeneag este grav bolnav.

Buletinul medical:

Sufere de furie, are porniri războinice, țese intrigi între foștii lui prieteni și încearcă acte de răzbunare contra tuturor, cari nu sunt nepoței. Febra ziua 38 iar seara 42 gr. Uneori în zelul mare după răvna de putere sare, chiar și pe păreți. Alaltă seară de exemplu se plimba în parcul orașului, deodată la prins furia și dacă nu-i sărea în ajutor colegul său Minea se azvârlea în lac. În urma acestui incident a fost transportat la domiciliu cu salvarea.

Receptă:

Medicul curant i-a recomandat băi răci și plecarea la un minister ca secretar general. În caz contrar va fi silit să-l interneze în Clinica dlui profesor Ureche, aplicându-i cămașa forțată.

Din partea noastră îi dorim dlui Silviu Nepoțelu vindecare grabnică pentru că secretar general și așa nu mai ajunge, fiind și Uncheșul-Ministru cu bagajul gata de plecare.

Deci îl sfătuim să se liniștească.

Dl Marțian Căluțiu, prefectul județului Cluj a înaintat o cerere către minister, spre a se numi Marțian Măgăruțiu. Cererea se va publica în „Monitorul Oficial“ odată cu cererea dlui Vasile C. Osvadă de a se numi Gabonás Vaszi.

Nașterea

Magyarpartiiștii de naționalitate română, cari se laudau înaintea de alegerii cu desființarea Partidului Național, au avut o naștere foarte grea, cu toate că Mama lor a fost Magyar part-ul, administrația a trebuit să folosească forcepsul (cleștele de nastere), jandarmeria a dat injecțiile, Găbonás Vaszi — cel cu omenia între picioare — vorba lui — a condus întreaga operație, având de învârtelă cel pe Găborel, Napoleon sfătosul. Și totuși s'a născut un copil chilav.

Meditație

Dlul Oct. Goga pentru siestă

Nu-i simți mereu că-ți ies în cale
Intunecat și trist convoi
Broii scrisurilor tale
Cu sângele curgând șiroi?

Nu-i vezi cum împușcați dirt spate,
Tărani cu chip însângerat
Din țara unde nu-i dreptate,
Vin să te întrebe de păcat?

Si spune-mi nu te ncearod oare
Văzând pe cei ce i-ai uitat
Vedenia îngrozitoare
Cu chipul tău însângerat?

Goga Nabucudonozor

Am înfrânt cu mândrie și demnitate toate actele de desfrâu, fărădelegi și brigandaj politic ale hoardelor barbare ce au năvălit asupra Ardealului. Am ascultat chiar și predica d-tale din podul primăriei Cluj, fără să ne degradăm la politica pumnului, care astupă gurile mincinoase. Ne-ai predicat pace și ne-ai târât în războiul civil. Ai miorlăit așa de frumos și seducător din balconul împodobit cu covoare scumpe și tot ce are Ardealul mai „select“, că era cât pe aci să te credem. Delirul în care ai căzut la strigătele răgușite ale „selectilor“ și prin autosugestie, te amenințau cu „topirea“ de dragul Ardealului. Și atunci ai bătut o serie interminabilă de pahare cu apă. Apa, se vede și s'a urcat la cap și ți-a turburat mințile. Totul s'a făcut roșu înaintea ochilor de broscoi umflat și amorezat de voturile ardelenilor. Căci altfel ai fi înțeles ascultarea „înțeleaptă“ și „evlavioasă“ a multimei comandate în inima Ardealului; ai fi înțeles muțenia și imobilitatea poporului adunat cu forța, ca să asiste la palma sunătoare aplicată pe obraji îmbujorați ai guvernului în luna de miere, dar mai ales pe aceea a fostului poet și străjer al ideii naționale, azi călăul confirmat al Ardealului. Ai fi înțeles, preamărite Nabucudonosor, că nu mai ai ce căuta aci unde ai asasinat sufletul Ardealului, și tot ce e românesc prin alianța nefastă cu conglomeratul minorităților obraznice. N'ai ce căuta aci unde ți-ai bătut joc de aspirațiile legitime ale unei provincii întregi. Nu mai ai ce căuta acolo, unde ai întronat felonia și dezbinarea. Îndeosebi „tabu“ este pământul acesta sacru, unde ai murit de mult, de mult... Nici chiar sufletul tău (hazatéró lélek) nu mai are dreptul

să vagabondeze pe aceste plajuri. Ne-am saturat de ipocrizile tale rimante. Ar fi profanare îndrăznească să mearștii piciorul pe pământul stropit de sângele strămoșilor noștri și mai recent de sângele fraților, dar cu nici un strop din acumpul d-tale sânge, afară doar de lacrimile sângeroase de crocodii. Sângele sfânt, vărsat recent pe celulele defunctive „brevetului de guvernământ“. Căci a curs sânge de român, și asta nu ți-o poate erța Ardealul și întreaga nație. Pecetea de sânge de pe „brevetul de guvernare“ va rămâne ca un vecinic blestem și memento.

Senzațiile forte, pe cari le-ai dorit, s'au produs. Pune brâncă în harpă și întregește eposul suferințelor noastre, o prea slăvite Nero! Cântă, cântă până la turbare, până ce plesnesc corzile. Cântă rapsodie și frenezat. Jublați, domnilor guvernanti, de triumful forței și al sadismului electoral. Sărbătoriți biruința guvernului „vânel de bou“ și al camelcontaminatului politic.

Nu slăbiți hora prăbușirii. Fripturiștii se vor îngriji de cor, iar Bethlen, Barabas și Szele de lăutari. Protopopul Dăianu va rosti cuvântarea funebă la mormântul libertăților poporului românesc din Ardeal. Dar există o a doua venire, d-lor zbiri și mercenari, și va trebui să răspundeți în fața tribunalului poporului, toți, în frunte cu Goga Nabucudonosor, zis și Nero, zis și „di-ciul lui Dumnezeu“, botezat și camelonul dela Ciucea, supraporeclit „pătimitorul pătimirilor noastre seculare“, mai zis și „fost“ poet. Tălăriile, actele de brigandaj, potlogăriile politice, precum și atentatele la libertățile cetățenești vor primi sancțiunile cuvenite. Și nici măsurile de retorsiune nu vor întârzia!

I. Gruia

— Știi, spune un fripturist adresându-se către un liberal, toate ziarele dela București s'au scumpit, ele costă trei voturi.

Schițe din ședința averescanilor din săptămâna trecută

A) Primul act:

Prezenți 1 revizor, 2 subrevizori școlari, 3 electori recrutați cu diurnă, și 4 buc. de fripturiști.

Prezidează dl Prie. După ce să împart diurnele să începe la așa zisa reorganizare a partidului. Dl Prie constată, că în Ardeal înainte erau numai 3 buc. averescani și ca atare nu au avut nevoie de registre. Prin urmare nici dsa nu este înscris formal în partid; propune să se înscrie cu toții în partid și dând dovadă de bun simț s'a înscris dsa în capul listei. Fripturistul Ciortea transfug dela Acțiunea Românească refuză înscrierea, pe motivul — spune el — că fripturiștii sunt un alt partid și anume „partidul fripturisto-transfugilor“, de sub conducerea

dlui Goldiș și ca atare ei numai celaborează cu averescanii.

Să naște tumult, iar domnul transfug Ciortea cu ceilalți trei fripturiști sunt dați afară.

B) Al doilea act:

După această palmă primită fripturiștii au ținut o consfătuire secretă la locuința dlui prof. Silviu Nepoțelului fripturist.

La această consfătuire au luat parte dl Ciortea și toți nepoții dlui Goldiș. După o deliberare de o noapte întreagă dl Silviu ca cel mai cuminte nepot a propus, iar cei adunați au primit următoarea rezoluție:

„Până acuma au avut nevoie Averescu de noi, de aci în colo avem noi nevoie de el, deci nu ne lăsăm de chepeneagul lui“.

Și în consecință au dat o telegramă Uncheșului dela Minister.

Autentic

Redactor responsabil
PAVEL PAVEL